

Het Kind op weg naar de Toekomst

Projectplan van Leer naar Leefprestaties

September 2009

Opgesteld door: Bart Toonen

In opdracht van Anke Visserman, regiomanager 's Heerenloo

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1.0 Inleiding	3
2.0 Doelstelling project.....	4
2.1 Doelstelling vanuit cliënt.....	4
2.2 Doelstellingen van de betrokken partijen.....	4
3.0 Landelijke ontwikkelingen	5
4.0 Ondersteuning	5
5.0 Reikwijdte	6
5.1 Opzet en werkwijze	6
5.2 Bereik van het project.....	6
6.0 Methodiek	7
6.1 Het handelingsplan.....	7
6.2 Op Eigen Benen.....	7
6.3 INVRA	8
6.4 Leerlijnen.....	8
7.0 Eigendomsrechten	9
7.1 Samenvatting eigendomsrecht.....	9
7.2 Voorwaarden.....	10
7.3 Octrooirecht.....	10
7.4 Auteursrecht.....	10
7.5 Het databankenrecht:	11
7.6 Het merkenrecht:.....	11
7.7 Voorstel.....	11
8.0 Beschikbaarheid	11
9.0 Financiering	12
9.1 Financieel Kader	12
9.2 Begroting.....	13
10.0 Resultaten en uitwerking in activiteiten	14
11.0 Tijdspad	16
12.0 Bijlagen	17
12.1 Lijst Financiering technologische voorzieningen (juli 2006).....	17
12.2 Digitale leerling/ cliëntondersteuning.....	17
12.3 Auteursrecht.....	18

Projectplan van Leerlijnen naar Leefprestaties versie 1.0

1.0 Inleiding

Kinderen met een verstandelijke beperking komen het best tot hun recht in hun natuurlijke omgeving. Binnen deze omgeving kunnen de ideale omstandigheden worden gecreëerd om het kind zich optimaal te laten ontwikkelen om zich staande te kunnen houden in “het leven”.

Het is van groot belang dat het kind zoveel mogelijk zijn/haar eigen regie kan behouden en ontwikkelen.

De omgeving van kinderen bestaat uit de thuisomgeving, de school, clubs, en verder alle plekken waarin het kind zich bevindt en beweegt.

Daarom is het van belang dat alle betrokkenen rondom het kind zich inspannen om (nieuwe en bestaande) vaardigheden aan te leren.

Hierbij is de kracht van de herhaling van de ondersteuning van de omgeving van de betrokken kinderen een belangrijk middel om de prestaties van het kind voor zichzelf optimaal te kunnen benutten.

Hiervoor is het belangrijk om een interactieve omgeving voor het kind te ontwikkelen die het voor de ouders, leerkrachten en alle begeleiders uit hun omgeving het mogelijk maakt de cognitieve, maar ook de vaardigheden van het kind zich eigen te (laten) maken. Uiteraard binnen de mogelijkheden van het kind. Het kind moet voortdurend de mogelijkheid hebben om terug te vallen op een systeem dat recht doet aan zijn mogelijkheden en die steun ook zo ervaren.

De ondersteuning voor dit proces zal zich vooral op de (verworven)competenties moeten richten. Dit proces zal op geleide van de vraag en de mogelijkheden van het kind moeten plaatsvinden.

De ondersteuning zal 24 uur per dag en 7 dagen per week beschikbaar moeten zijn. Voor de duidelijkheid, er wordt binnen dit project gesproken over kinderen met een verstandelijke beperking in de leeftijd van 0-23 jaar.

Het leren of behouden van vaardigheden, zowel cognitief als competentiegericht, vindt continue plaats op alle plaatsen waar het kind zich bevindt.

Het is daarom belangrijk dat de verschillende organisaties die zich professioneel met het kind bezighouden een aaneensluitende structuur ontwikkelen die uiteindelijk voor alle betrokkenen bij het kind ingezet kan worden om de optimale ondersteuning te kunnen bieden.

Dit projectplan stelt zich dan ook ten doel om een opzet en uitwerking van een geïntegreerd leef- en handelingsplan te bewerkstelligen. Voor nu en in de verre toekomst.

De voorgestelde ondersteuning is aanvullend op de reeds bestaande maatschappelijke voorzieningen. Het voorziet vooral in een continuüm in onderwijs, zorg en de sociale leefsfeer van het kind.

Het kind is dan ook het uitgangspunt voor alle activiteiten die reeds in gang zijn gezet of nog gerealiseerd moeten worden binnen dit project.

Tevens wordt er in dit stuk duidelijkheid gegeven m.b.t. de financiële borging en de eigendomsrechten van bijbehorende aspecten.

2.0 Doelstelling project

2.1 Doelstelling vanuit cliënt

Algemeen

1. Het ontwikkelen van een geïntegreerd, interactief handelingsplan voor kinderen met een verstandelijke beperking in de leeftijd van 0-23 jaar teneinde een continuüm te creëren die het kind in staat stelt om bestaande vaardigheden te ondersteunen en helpt bij het ontwikkelen van nieuwe vaardigheden. Dit binnen de mogelijkheden en de vraag van het kind (cliënt) voor 24 uur per dag in alle levenssferen van het kind
2. Het ontwikkelen van een eenduidige methodieken voor alle medewerkers die zich rondom de cliënt en diens ouders bevinden. (hulpverlening en orthodidactiek)
3. Ontwikkelen van materialen die voor de bovenstaande punten belangrijk zijn.
4. Het ontwikkelen van een doelenkompas waarin de verschillende leerlijnen zijn opgenomen. Hierin zal dezelfde taal gesproken moeten worden m.b.t. de gezamenlijke ondersteuning van de cliënt. (communicatiekader)
5. Het ontwikkelen van een interactieve/web-based omgeving waarin de handelingsplannen en leerlijnen die 24 uur per dag beschikbaar is voor het kind en ouders en door betrokkenen op regie van de cliënt kan worden aangewend.

2.2 Doelstellingen van de betrokken partijen

Doordat er verschillende organisaties participeren in het project die vanuit verschillende invalshoeken de ondersteuning van kinderen realiseren, zijn er afgeleide doelstellingen geformuleerd

CED groep:

De werkwijze voor het realiseren van het onderwijscontinuüm

1. Perspectieven voor de leerlingen vaststellen
2. Gedeelde afspraken om deze perspectieven optimaal na te streven (tijd)
3. Werkwijze voor het integreren van alle informatie over de leerling

's Heerenloo

De werkwijze voor het zorgcontinuüm overdraagbaar maken

1. Het uitwerken van het concept `Op Eigen Benen` en INVRA
2. Concept methodiek `Op Eigen Benen` en INVRA uitwerken met andere partijen b.v. gemeente in het kader van de WMO en organisaties die zich richten op arbeid en dagbesteding.
3. Het toepassen van het concept binnen 's Heerenloo

Provider

1. Het ontwikkelen van een webomgeving waarin de content (het digitale MPP) van het desbetreffende kind kan worden geplaatst. Hierbij ligt de regie m.b.t. toegang bij het kind, de ouders en de regisseurs.

2. Het ontwikkelen van digitale hulpmiddelen die de toegankelijkheid van het MPP ondersteunen. Hierbij wordt gedacht aan dragers voor visuele, audioapparatuur (palmtop o.i.d.)

Deelnemende organisaties

1. CED-groep
2. 's Heerenloo
3. Metander
4. Een nog nader te bepalen provider (ICT)

3.0 Landelijke ontwikkelingen

- De inspectie maant scholen planmatiger te werken. Veel scholen werken daartoe met de CED-leerlijnen en hebben daar positieve ervaringen mee.
- De ontwikkelingen in het onderwijs naar meer passend onderwijs voor alle leerlingen met verplichtende wetgeving in 2011, maakt samenwerking tussen onderwijs en zorg noodzakelijk
- Invoering van de integrale indicatiestelling voor zorg en onderwijs
- De veranderingen in de bekostiging van de zorg (ZZB/WMO) leidt tot een andere inzet van personeel en middelen. Hierdoor wordt er meer een beroep gedaan op de zelfredzaamheid van de cliënten.

4.0 Ondersteuning

De ondersteuning van kinderen gedurende 24 uur vraagt om een methodische benadering. De kinderen hebben daar het meeste baat bij.

Deze benadering moet in een taal plaatsvinden die voor de betrokken medewerkers goed toepasbaar is (lees: voor allen die bij het kind betrokken zijn).

De medewerkers die het kind ondersteunen kunnen dan naadloos bij elkaar aansluiten om de cliënt en diens ouders in alle leefsferen waarin ze zich bevinden, te ondersteunen.

Als belangrijk hulpmiddel voor het kind om in zijn/haar regie te ondersteunen, moet er een interactieve omgeving worden gecreëerd. Hierbij kan er bijvoorbeeld gedacht worden aan:

- hulp bij huiswerk maken door b.v. ouders
- wat zijn de slaaprituelen waar het kind het goed op doet
- wat voor hulp heeft een kind nodig op de sportclub
- etc.

Door de inhoud van het handelingsplan beschikbaar te maken voor alle betrokkenen rondom het kind, ontstaat er een veilige, gestructureerde en stimulerende omgeving. Dit wordt o.a. mogelijk gemaakt door het handelingsplan in een webbased-omgeving te plaatsen en zichtbaar te maken. Hiervoor kan behorende apparatuur gebruikt gaan worden. De regie kan dan zoveel mogelijk bij het kind en ouders worden gehouden of verder ontwikkeld worden.

Het is van belang om op te merken dat de methodiek een uitgangspunt vormt dat voor 80% de strategie bepaalt voor de groep. Voor 10% van de cliëntengroep zal de

intensiteit van ondersteuning/onderwijs aangepast kunnen worden. De overige 10% van de cliënten is op een gespecialiseerde aanpak aangewezen.

Als we de methodiek voor het kind binnen al zijn/haar levenssferen als uitgangspunt nemen (wonen, school en vrije tijd), dan is het noodzakelijk dat er 1 handelingsplan komt voor 24 uur. Met dit integrale handelingsplan kan het kind in zijn kwetsbare positie de beste kansen voor zichzelf creëren waar het gaat om leren en leven.

De methode is in principe vastgesteld. De methode gaat uit van een verbinding van de INVRA-leermethodiek en de Leerlijnen (Planciusproject).

Wanneer de inhoud en uitwerking van de leerlijnen en INVRA op elkaar aansluiten, geeft dit een krachtige samenwerking, waarin de medewerkers ten dienste van het kind elkaar versterken.

5.0 Reikwijdte

5.1 Opzet en werkwijze

Het streven is om de verworvenheden van het project uiteindelijk landelijk overdraagbaar te maken. De start van dit project is echter regionaal. Met partijen uit de regio Tiel al werkend, worden de ontwikkeldoelstellingen gerealiseerd. In de regio komen we werkend tot een structuur waarin 24 uren handelingsplannen gerealiseerd zijn. De ontwikkelde producten kunnen vervolgens landelijk worden ingezet.

- Resonansgroep bestaande uit experts uit verschillende disciplines
- Stuurgroep bestaande uit directie van betrokken scholen, sectiecoördinator (V)SO van de CED- Groep, regiomanager 's HeerenLoo en de projectleider
- Werkgroep bestaande uit medewerkers van school en zorg een ontwikkelaar van de CED-Groep o.l.v. de projectleider
- Een groep typische ouders om de inbreng van ervaringskennis te borgen

5.2 Bereik van het project

De Kom en de Cambier van Nootenschool verzorgen het onderwijs aan respectievelijk 209 en 159 leerlingen op de eigen locaties en beide scholen verzorgen onderwijs aan 13 leerlingen via ambulante begeleiding.

In Nederland maken 22.447 leerlingen gebruik van het ZMLK onderwijs. Daarnaast begeleidt het ZMLK onderwijs 3748 leerlingen in de ambulante begeleiding (telling okt. 2006).

De CED-Groep is op 64 locaties voor ZMLK (okt. 2007) betrokken bij de invoering van leerlijnen op school. 's HeerenLoo opereert landelijk en is in alle regio's boven de rivieren actief in de gehandicaptenzorg voor 2500 kinderen in de leeftijd van 0 tot 21 jaar. Binnen de regio Zuid Rivierenland worden 340 kinderen ondersteund. Hiervan worden 115 bij hun deelname aan het onderwijs ondersteund.

In Nederland volgen 22.447 leerlingen ZMLK onderwijs. Daarnaast begeleidt het ZMLK onderwijs 3748 leerlingen in de ambulante begeleiding (telling okt. 2006). Uiteindelijk moet de 24 uurshandelingsplanning in heel Nederland worden toegepast.

In totaal ondersteunt 's HeerenLoo 1951 cliënten van 0 tot 18 jaar. In de sector Zuid Rivierenland worden 340 kinderen ondersteund in diverse settings. Van deze 340 kinderen volgen 115 het ZMLK onderwijs en ontvangen daarbij ondersteuning van 's

HeerenLoo. De doorstroming naar onderwijs verloopt goed omdat er al nauwe samenwerking is tussen het ODC en de betrokken scholen. Er is al vroeg een perspectief met betrekking tot de doorstroom mogelijkheden van de kinderen.

De landelijke dekking van de CED-Groep en die van 's HeerenLoo geven goed aanknopingspunten voor een verdere uitwerking van het optimaal afstemmen van zorg en onderwijs.

De pilotfase speelt zich af in de regio Tiel en Druten. Van de kinderen die op 's HeerenLoo wonen, bezoeken de ZML school De Kom en de Cambier van Nootenschool respectievelijk 209 en 159 leerlingen op de eigen locaties en beide 13 leerlingen via ambulante begeleiding.

6.0 Methodiek (voor alle levenssferen)

Vanuit de visie dat zorg en school in elkaars verlengde moeten werken aan de ontwikkeling van een kind om passend onderwijs en passende zorg te realiseren, zal er één taal gesproken worden.

Binnen het project van leer- naar leefprestaties wordt een gemeenschappelijk communicatiekader en systematiek voor de handelingsplanning ontwikkeld.

De informatie van alle betrokken medewerkers (begeleiders, leerkrachten, en specialisten) zal verder worden gecombineerd. Zo ontstaat een gemeenschappelijk handelingskader.

Iedereen werkt vanuit dezelfde doelen op basis van zijn/haar eigen professie.

6.1 Het handelingsplan

De projectleden hebben inmiddels op hoofdlijnen een prototype van een handelingsplan ontwikkeld: "Mijn persoonlijk Plan" (MPP).

Het streeft een toegankelijke en gebruiksvriendelijke omgeving na, waarin het kind centraal staat.

Alle betrokkenen kunnen bij (delen) van het handelingsplan. De ouders en het kind hebben onbeperkt toegang.

Maar ook de sportinstructeur kan inzage krijgen op delen die relevant zijn voor de begeleiding op de plek (levenssfeer) waar het kind zich dan begeeft.

In het MPP staan alle gegevens vermeld die voor het kind zijn opgesteld:

- Belangrijke gegevens van het kind ("Leer mij kennen")
- Omgangsadvies en -vormen, waar kan je rekening mee houden bij het kind. De sterke kanten van het kind. De fascinaties van het kind en de wijze van benaderen kunnen met o.a. videomateriaal worden ondersteund
- De doelstellingen waaraan gewerkt wordt en door wie. Op de site (webbased) kunnen oefeningen en situaties worden gedownload. Er kan gewerkt worden op basis van "good practice" die door de experts zijn opgesteld.
- De totale dagplanning van het kind
- De resultaten die het kind heeft behaald op een bepaalde leerlijn.

6.2 Op Eigen Benen

De ondersteuningsmethodiek is gebaseerd op de competentiegerichte methodiek: “Op Eigen Benen”

Op Eigen Benen beschouwt leren als het transformeren van talenten; deze talenten zijn voor iedereen anders en individueel bepaald.

Voorwaarde is dat wat iemand leert voor hemzelf van betekenis moet zijn. Als mensen dingen leren die voor hen persoonlijk geen betekenis hebben, die niet helpen bij het transformeren van hun eigen talenten, zullen ze het geleerde niet gebruiken en zijn ze de kennis of de vaardigheid zo weer kwijt.

6.3 INVRA

De resultaten worden gemeten met het meetinstrument INVRA waarmee de vaardigheden van een cliënt in beeld komen. Wat kan iemand, wat wil hij leren? Deze ‘Inventarisatie van redzaamheidsaspecten’ kijkt naar:

- Zelfzorg en gezondheid
- Huishoudelijke vaardigheden
- Cognitieve vaardigheden
- Maatschappelijke vaardigheden
- Omgang met anderen
- Psychische aspecten.

Het invullen van de scorelijsten is een taak van begeleiders. Er zijn 114 vragen, de score van de cliënt wordt afgemeten aan ‘de gemiddelde Nederlander.’ De uitkomst is een vast gegeven. Medewerkers zijn getraind om deze gevalideerde werkwijze op een juiste wijze te interpreteren.

- doorgaans
- op acceptabele manier
- zelfstandig
- uit zichzelf.

De score wordt in kleur weergegeven, zodat de cliënt goed kan zien hoe hij ervoor staat. Het kind geeft aanvankelijk zo kort mogelijke antwoorden. Maar het kan ook uitgebreider.

Als de INVRA-score bekend is, kan de cliënt beslissen of hij aan een bepaalde vaardigheid wil werken. Op eigen benen hecht aan zelfstandigheid. De leidraad is: keuzevrijheid, mogelijkheden van de cliënt, positieve benadering. “Negatieve dingen” worden getracht te vermijden.

6.4 Leerlijnen

Door de ondersteuningssystematiek op basis van het meetinstrument in een methodisch overzicht te plaatsen, is het voor alle betrokkenen beter inzichtelijk waar het kind zich bevindt in de verworven of nog te verwerven competenties.

Binnen het onderwijs zijn deze “Leerlijnen” ontwikkeld. Deze leerlijnen tonen een overzicht van tussendoelen naar een gefaseerd einddoel. Dit einddoel staat in het MPP beschreven. Zorg en school werken vanuit de gezamenlijk vastgestelde leerlijnen (doelenset). Wel kunnen medewerkers hun activiteiten hierop uitvoeren. Er zijn 6 Leerlijnen (uitgewerkt in stamlijnen)

1. Communicatie
2. Zintuiglijke en motorische ontwikkeling

3. Sensomotoriek
4. Sociaal-emotionele ontwikkeling
5. Spelontwikkeling
6. Zelfredzaamheid

Vanuit deze leerlijnen wordt dit op onderdelen nader uitgewerkt vanuit een continuüm voor de zorg en scholen door de projectgroep.

In de huidige fase van het project zijn reeds de volgende leerlijnen uitgewerkt:

- Zelfredzaamheid/wonen
- Taal/Communicatie

7.0 Eigendomsrechten

Er is vanuit de stuurgroep aangegeven om de kosten vooraf toe te delen aan de betrokken organisaties. Dit heeft consequenties waarop je ook de rechten verdeeld van het project met al zijn inhoud.

Het is op onderdelen lastig om exact aan te geven wie zich al eigenaar mag en kan stellen van het “product”.

Toch vraagt de opzet van het project om een nadere bepaling van de rechten en het gebruik van alle materialen en het project als zodanig.

Het is belangrijk om bij de eigendomsrechten onderscheid te maken in de verschillende onderdelen die er binnen het “recht” bestaan.

Hierbij gaat het voornamelijk over het intellectueel eigendom van het ingebrachte kapitaal en binnen het project en wie daar het eigendom van bezit.

Het product Mijn Persoonlijk Leerplan kan als een op zichzelf staand product worden geregistreerd. Dit valt dan onder het auteursrecht. De werking van het product valt daarmee automatisch onder het auteursrecht.

De voorgestelde methodieken hebben reeds al een eigenaar (CED m.b.t. de leerlijnen en INVRA met “Op eigen benen”). De INVRA-methodiek heeft nu alleen het vruchtgebruik voor ‘s Heerenloo en zullen de kosten alleen de licenties behelzen. Voor ‘s Heerenloo kan de opbrengst van nieuwe inzichten ook ingebracht worden in de eigen werkwijze en de toe te passen methodieken binnen de organisatie. Dit zelfde geldt uiteraard ook voor de CED. Het is echter van belang om dit per aanpassing dit binnen het project te toetsen.

De verdeling van de kosten m.b.t. het intellectuele eigendom valt lastig te berekenen. Dit hangt nauw samen met de omspanning van het aantal cliënten die gebruik (gaan) maken van het product.

Deze kosten zouden moeten gaan vallen onder de ontwikkelkosten van elke instelling en uiteindelijk qua waarde als ingebracht kapitaal moeten gaan gelden.

Het advies is om deze als gelijkwaardig kapitaal te beschouwen (investering).

7.1 Samenvatting eigendomsrecht

Het gaat met name om het eigenaarschap van het integrale handelingsplan (MPP).

Het dient aanbeveling om hiervoor een samenwerkingsovereenkomst aan te gaan. Deze dient dan juridisch getoetst te worden en geregistreerd. Deze overeenkomst zal ook meer garanties voor de toekomst kunnen bieden.

Bij de interactieve invulling komt daarbij het databankrecht. De content valt onder het MPP (auteursrecht). De omgeving (de verzameling zal met name vallen onder het databankrecht). Dit is wellicht al bij de provider afgedekt.

7.2 Voorwaarden

- Wanneer er gepraat over eigendomsrechten moet er eerst onderscheid gemaakt worden over de onderdelen van het project.
- De stuurgroep zal nadere uitspraken moeten doen over de verdeling van de verschillende onderdelen.
- Daarnaast moet het concept voor nu en in de toekomst toegankelijk en overdraagbaar zijn.
- Het project en de ontwikkeling daarvan dient geactualiseerd te blijven en alle partijen dienen hiervoor een inspanningsverplichting aan te gaan.
- Het project zal uiteindelijk moeten eindigen en in een gestructureerde opzet moeten resulteren. Dit is mede afhankelijk van het slagen van de projectopzet en de werking daarvan in de praktijk. Ook de financiering zal dan geborgd moeten zijn.

7.3 Octrooirecht

Het octrooirecht: het recht van de octrooihouder om anderen te verbieden zijn uitvinding commercieel uit te baten, in ruil voor openbaarmaking van die uitvinding.

Zodra men een nieuw product bedenkt, dat nog niemand anders heeft bedacht, kan er octrooi worden aangevraagd. Als het octrooi wordt toegekend, dan mag men (eigenaar) twintig jaar lang iedereen, die het product namaakt en probeert het te verkopen voor de rechter brengen om je recht te krijgen. Overigens mag men natuurlijk ook een contract met de ander aangaan over het gebruik van het octrooi.

Overigens geldt het octrooirecht niet, als iemand een product maakt, dat hetzelfde resultaat levert als het product, maar op een volkomen andere manier, dat kan men hier geen rechten aan ontlenuen. Het gaat namelijk niet om het resultaat, maar om het product.

7.4 Auteursrecht

Hoewel dit lijkt op het octrooirecht, is het toch niet hetzelfde. Auteursrecht heeft men vanzelf, dit is één van de weinige actieve rechten in het Nederlandse recht.

Daarnaast is het product je eigendom vanaf het moment, dat iets openbaar is, tot 70 jaar na je dood. Zodra er iets is geschreven of getekend of geschilderd of gefotografeerd of gefilmd, bezit men het auteursrecht.

Dit recht kan men vervolgens aan anderen geven of verkopen.

Overigens betekent auteursrecht niet hetzelfde als de morele rechten of portretrecht. Zo blijft het morele recht altijd eigendom van de auteur en dit kan ook niet worden afgekocht. De auteur van een stuk kan dus altijd een veto uitspreken over het gebruik van wat hij gemaakt heeft.

Overigens geldt bij zowel het portret als het auteursrecht, de vrijheid voor eigen

gebruik. Ik kan dus niet iemand van inbreuk op mijn auteursrecht aanklagen, als hij of zij mijn teksten alleen binnenskamers gebruikt en met niemand deelt.

Het auteursrecht

Is het alleenrecht van een auteur om zijn werken van te openbaren of verveelvoudigen. Hoewel de auteurswet spreekt over een werk van literatuur, wetenschap of kunst, volgt uit jurisprudentie dat nagenoeg iedere vondst waaruit creativiteit blijkt voor auteursrechtelijke bescherming in aanmerking komt. In de auteurswet zijn tevens geregeld het portretrecht en het beeldrecht.

7.5 Het databankenrecht:

De intellectuele eigendomsbescherming op verzamelingen van (al dan niet auteursrechtelijk beschermde) werken. Het recht geldt niet de werken die zijn opgenomen in de databank, maar de verzameling zelf.

7.6 Het merkenrecht:

Het alleenrecht op het voeren van een bepaald merk (zoals een productnaam of logo).

7.7 Voorstel

	Leerlijn	INVRA	MPP	Web
CED	ER	VG	ER/VG	VG
's Heerenloo	VG	ER	ER/VG	ER (content)
Provider	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	ER(hardware)

ER = Eigendomsrecht

VG = Vruchtgebruik

Vanuit het bovenstaand schema is het voorstel

1. Het registreren van het "product" MPP vallend onder het auteursrecht
2. Vaststellen van de kosten per methodiek (ingebracht kapitaal)
3. Het opstellen van een samenwerkingsovereenkomst waarin de verdeling van kosten nader wordt geregeld
4. De kosten voor het project te splitsen in personele kosten (die per organisatie kunnen verschillen) en de ontwikkelkosten.
5. Het intellectuele eigendom (auteursrecht) in de samenwerkingsovereenkomst voor de beide partijen evenredig vast te stellen (samen eigenaar)
6. Vanuit de samenwerkingsovereenkomst moet ook de verplichting van het onderhoud van de software, de inhoud van de methodieken worden vastgesteld. Alle partijen committeren zich aan het actueel houden van het bovenstaande (updates)
7. Het project als zodanig te deponeren bij de belastingdienst (zie bijlage 10.1)

8.0 Beschikbaarheid

Het MPP en de inhoud van de uitgewerkte methodiek zullen continue beschikbaar moeten zijn voor alle gebruikers. De opgedane kennis en werkwijze zijn continue voor de organisaties uitwisselbaar en toegankelijk. Dit geldt voor nu en in de toekomst. Deze uitgangspunten zullen ook in een samenwerkingsovereenkomst moeten worden vastgelegd.

Ook committeren alle deelnemers zich om de inhoud en ontwikkelingen voortdurend actueel te houden.

Uiteindelijk verdient het aanbeveling om na de projectfase en na de implementatiefase het project onder te brengen in een bepaalde rechtsvorm of samenwerkingsorganisatie (overeenkomst).

Hier vanuit kan men dan ook uiteindelijk het eigendomsrecht/auteursrecht, beheer en verdere ontwikkeling, in worden ondergebracht. Dit geeft meer fundament voor de toekomst. Dit biedt meer zekerheid voor de klanten en omgeving en wordt ook overdraagbaar naar derden (indien nodig).

De continuïteit van het product wordt beter gewaarborgd.

9.0 Financiering

9.1 Financieel Kader

De financiering richt zich op de ontwikkeling, de implementatie en de voorlopige exploitatie van het project (product)

Een deel van de financiering van het project zal vanuit de verschillende instellingen komen. Hierbij gaat het met name om de ontwikkelingskosten. Deze projectkosten behelzen voornamelijk de personele inzet van de projectgroep en medewerkers die zich met de integratie van de inhoudelijke processen bezighouden. (leerlijnen en INVRA)

Om de totale projectkosten te financieren zullen bronnen moeten worden aangeboord. Hierbij gaat het om de volgende onderdelen:

- Projectleden ('s Heerenloo, CED) en projectleiding
- Inzet van de werkgroepen; methodieontwikkeling, MPP-ontwikkeling, integraal kader communicatie en werkwijze.
- Ontwikkelen van een webomgeving
- Borging van het project in een toekomstig kader.

Om het totale project uiteindelijk te financieren zullen de volgende acties worden uitgezet:

1. Het verkrijgen van subsidie (zie hoofdstuk begroting) van het zorgkantoor op grond van innovatiegelden.
2. Andere (project)subsidiemogelijkheden, via Avilante aangevraagd
3. Projectsubsidie 's Heerenloo (€ 67.000)
4. Aanvraag subsidie door CED-groep bij het ministerie van OC&W
5. Investing in "menselijk kapitaal" d.m.v. vrijstelling medewerkers om werkzaamheden t.b.v. het project uit te voeren

Het gebruik van het MPP en de daaraan gekoppelde methodiek kan door klanten ingekocht worden door middel van een abonnement.

De klanten kunnen deze abonnementen inkopen vanuit hun PGB en/of rugzakje te bekostigen. Voor deze laatste mogelijkheid geldt dat dit via de school geregeld kan worden (ZMLK). Deze scholen vallen onder de CED-groep.

9.2 Begroting

Onderdelen	CED-groep	's Heerenloo	Scholen
Projectleiding	€ 13.300,00		
• projectleider			
Opzet project	€ 10.640,00	€ 10.640,00	1 leerkracht, 2 dagen per week per school, ontwikkeling en implementatie
• ontwikkelen projectplan			
• organisatie van projectgroepen			
Projectmanagement	€ 7.980,00	€ 7.980,00	
• Resonansgroep(bestaande uit experts uit de verschillende disciplines)			
• Stuurgroep(bestaande uit directie van de betrokken scholen, sectiecoördinator SO van de CED-groep, regiomanager 's Heerenloo			
Werkgroep activiteiten			
1. Gezamenlijk communicatiekader zorg en onderwijs	€ 5.320,00	€ 5.320,00	
2. Gezamenlijke aanpak creëren	€ 5.320,00	€ 5.320,00	
3. Werkwijze voor het realiseren van een continuüm van zorg	€ 5.320,00	€ 5.320,00	
a. Perspectieven voor leerlingen vaststellen			
b. Gedeelde afspraken om de perspectieven optimaal na te streven			
4. Ontwikkelen van een nieuw systeem van handelingsplanning. Dit systeem bestaat:	€ 7.980,00	€ 7.890,00	
a. Continuüm van zorg aansluiten bij zorg en school ZML			
b. Een format voor het vastleggen van de handelingsplannen/MPP			
c. Werkwijze voor het integreren van alle informatie over de leerling			
5. Ontwikkelen van een interactieve webomgeving voor de leerling/cliënt (content)	€ 10.640,--	€ 5.320,00	
6. het overdraagbaar maken van de hulpverleningsmethodieken uit de zorg en de orthodidactiek vanuit school	€ 10640,--	€ 10.640,00	
7. ontwikkelen van materialen			
	€ 26.600,--		€ 44.000,00
subtotaal	€ 103.740,--	€ 58.520,00	€ 44.000,00
PR en materiaalkosten			€ 3.000,00
Kosten productie website (omgeving) CMS			€ 40.000,00
Totaal			€ 249.260,00

10.0 Resultaten en uitwerking in activiteiten

Het project is reeds in gang gezet. Projectgroepsleden en medewerkers van beide organisaties hebben op onderdelen reeds zaken opgezet. Het doelenkompas (Leerlijnen) is echter nog niet volledig uitgewerkt.

Er is reeds veel werk verricht op het gebied van het communicatiekader en het handelingsplan (MPP)

Er is nog veel werk te doen om het gehele project te doen slagen.

De volgende ontwikkeldoelstellingen zijn gesteld:

1. *Gezamenlijk communicatiekader; afstemmen van de leerlijnen CED-groep/scholen aan de nieuwe eisen van de zorg, waarbij de bestaande leerlijnen uit de residentiële hulpverlening worden gebruikt (INVRA/Op eigen Benen)*

De leerlijn Zelfredzaamheid is door de werkgroep doorgenomen. De leerdoelen worden vanuit de school en vanuit de zorg uitgewerkt. Hierbij gaat het voornamelijk om de fijnmazigheid van de doelstellingen. De werkgroep zal aan het einde van het jaar daarover een aantal richtlijnen vastleggen. De uitkomst hiervan heeft grote gevolgen voor het aanpassen van de overige leerlijnen. De fijnmazigheid vereist een grote projectinvestering.

2. *Gezamenlijke aanpak vormgeven: verdeling tussen zorg- en schooldoelstellingen, maar ook de doelstelling waar in beide settings aandacht besteed kan worden.*

De werkgroepen hebben voor de leerlijn “zelfredzaamheid” aangegeven welke leerdoelen het beste in welke setting geoefend kunnen worden. Over het algemeen kan de conclusie worden getrokken dat voor 90% van de leerdoelen in beide settings geoefend kan worden. Dit sluit naadloos aan bij de opzet van het project. De afstemming van de leerdoelen is essentieel en is het fundament van het project.

Voor de overige leerlijnen lijkt deze exercitie nu niet nodig. De aandacht is verschoven naar de afstemming en werkwijzen en de manier waarop de verschillende betrokkenen rondom het kind dit gaan afstemmen.

3. *De werkwijze voor het realiseren van een continuüm van zorg*

- Aanstellen van een regisseursteam (bestaand uit betrokkenen vanuit school en zorg)
- Ontwikkelen van een advies om 1 regisseur die voor langere tijd betrokken is bij het kind
- Uitschrijven van een adviesstructuur om de totstandkoming van het handelingsplan van het kind te realiseren. De regisseurs bepalen het handelingsplan van een leerling (onderscheid tussen chronische doelen en ontwikkelingsdoelen). De regisseurs spelen een cruciale rol in het vaststellen van de ontwikkelingsdoelen voor een jaar.

De regisseurs stellen bij aanvang een “Leer mij kennen” document op van waaruit uit de leerlijnen 4-6 doelstellingen per jaar worden vastgesteld. In overleg met alle betrokkenen rondom een kind wordt vastgesteld wie er wanneer aan de doelstellingen werkt. Voor de niveaubepaling zijn de leerlijnen

Het uitgangspunt hierbij is een document om makkelijker een globale niveaubepaling te kunnen doen dan alle leerlijnen door te nemen. Het project zal een document voor globale niveaubepaling opleveren.

De betrokkenen zullen ieder een evaluatie van de doelstellingen geven. De resultaten vormen voor de regisseurs een uitgangspunt van een volgende periode. Het advies gaat nu uit van een plan voor een jaar met één tussentijdse evaluatie.

4. *Het ontwikkelen van een nieuw systeem van handelingsplanning. Dit systeem bestaat:*

- Een format voor het vastleggen van de handelingsplanning
- Werkwijze voor het integreren van alle informatie over de leerling

5. *Het ontwikkelen van een eigen webomgeving voor de leerling/cliënt waarin de informatie van alle bij het kind betrokken personen een plek krijgt. De betrokken instanties plaatsen belangrijke informatie ook in de digitale omgeving van de leerling zelf.*

De doelstellingen zijn beide verwerkt in het functioneel ontwerp.

De werkgroep heeft een functioneel ontwerp geschreven voor een interactie webomgeving van het kind waarin alle informatie van het kind opgenomen wordt.

De webomgeving is van het kind. In de webomgeving is informatie te vinden over alle betrokkenen, de doelstellingen van een kind en de activiteiten die uitgevoerd zijn, de dagplanning van het kind, de resultaten door de jaren heen en het “Leer mij kennen” overzicht.

De doelstellingen en de wijze van rapporteren is vastgelegd in de webomgeving van de leerling. Deze wijze van werken staat centraal en wordt gecommuniceerd met andere systemen waar nodig.

6. *Het overdraagbaar maken van hulpverleningsmethodieken uit de zorg en de orthodidactiek vanuit school. Voor de verschillende settings waar de kinderen verblijven, is verdere materiaalontwikkeling nodig.*

De webomgeving heeft de mogelijkheid om resultaten te kunnen up- en downloaden. De betrokkenen die naast elkaar aan een leerling werken zien deze resultaten letterlijk naast elkaar in het systeem. De activiteiten kunnen zowel op foto als filmmateriaal worden vastgelegd. Hierdoor is het voor overige betrokkenen direct te zien hoe een expert werkt aan een leerdoel bij het kind.

Specialisten kunnen de expert zijn voor leerkrachten, leerkrachten voor ouders, maar ook ouders kunnen de expert zijn richting anderen. Iedereen heeft expertise op zijn eigen gebied en kan dit direct delen met overige betrokkenen. Hierdoor is kennisdeling gemakkelijk geworden.

Het Leer mij kennen gedeelte wordt ook van beeldmateriaal voorzien. De wijze waarop het kind benaderd wil worden en hoe hij of zij het beste aangesproken kan worden, is in het systeem letterlijk in beeld gebracht.

7. *Het ontwikkelen van materialen die in de schoolsetting gebruikt kunnen worden om te werken aan niet-schoolse vaardigheden (visa versa).*

Dit is in het huidige project niet van toepassing. De activiteiten buiten dit project die voor de doelgroep worden ontwikkeld maken wel deel uit van het project en worden gedeeld met de projectleden.

11.0 Tijdsplan

Nog vast te stellen

12.0 Bijlagen

12.1 Lijst Financiering technologische voorzieningen (juli 2006)

Behorend bij Beleidsregel Zorginfrastructuur NZa, CA-70

Inleiding/achtergrond

Bij de totstandkoming van de NZa-beleidsregel zorginfrastructuur (CA-70) hebben betrokken partijen afgesproken om de technologische voorzieningen/domotica nader te definiëren. Een lijst zou door betrokken partijen worden opgesteld en als uitgangspunt dienen voor het verkrijgen van een positieve beschikking door de NZa.

De lijst dient vooral ter afbakening van de grenzen tussen financiering door de AWBZ, Zorgverzekeringswet, gemeente of woningaanbieder/bewoner. Het is namelijk niet de bedoeling dat alle kosten voor technologie in huis worden afgewenteld op de AWBZ.

De beleidsregel zorginfrastructuur gaat uit van het principe "Ruimte voor resultaat" (bron Protocol zorginfrastructuur). Dat betekent dat projecten voor een vergoeding op basis van de Beleidsregel zorginfrastructuur in aanmerking komen als ze aantoonbaar bijdragen aan de doelstellingen van de beleidsregel. Deze doelstellingen zijn:

1. Bestaande of geplande intramurale plaatsen kunnen worden omgezet naar zelfstandig wonen met zorg en dienstverlening;
2. Personen met een indicatie voor AWBZ-zorg zijn in staat, ondanks relatief ernstige beperkingen langer zelfstandig te blijven wonen.

Projectaanvragen dienen daarom te verduidelijken hoe het project bijdraagt aan een verschuiving van zorg in een verblijfsinstelling naar zorg thuis. Tevens verduidelijkt de projectaanvraag of het arrangement van 'zorg thuis met infrastructuur' een passend en doelmatig alternatief is voor zorg die ook in een verblijfsinstelling geleverd had kunnen worden.

De items die op de lijst financiering technologische voorzieningen voor AWBZ-financiering in aanmerking komen dienen als een uitgangspunt. Andere benamingen, andere toepassingen, nieuwe ontwikkelingen, doelgroepspecifieke eisen, kunnen – als zij passen binnen de doelstellingen van de beleidsregel én in de aanvraag verduidelijkt zijn – even goed door de AWBZ gefinancierd worden, zolang zij de grenzen met de andere bovengenoemde domeinen niet overschrijden.

Het Bouwcollege zal de aanvragen voor technologische voorzieningen per project beoordelen en voorzien van een advies aan de NZa over de investeringskosten. Tevens houdt het Bouwcollege op verzoek van NZa de ontwikkelingen in onder meer de technologische voorzieningen bij, opdat het Bouwcollege in 2008 kan adviseren over een mogelijke normering van technologische voorzieningen. Het is dan ook van belang om de aanvragen te voorzien van voldoende informatie en toelichting.

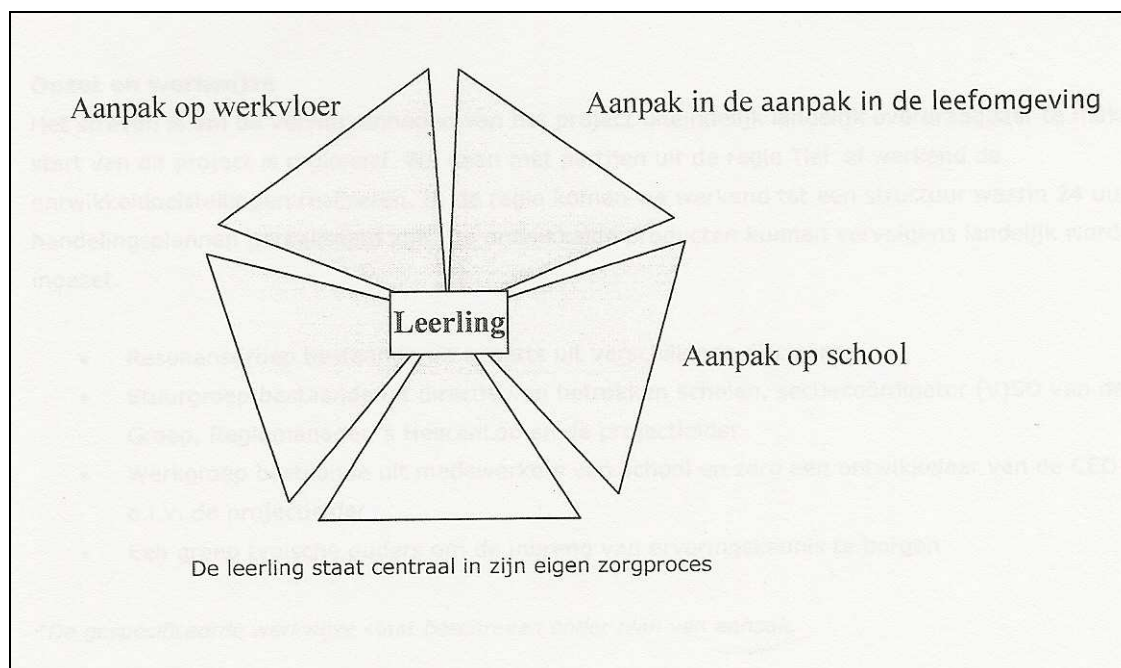
12.2 Digitale leerling/ cliëntondersteuning

Een nieuwe generatie. Bij de cliëntondersteuning streven we naar zelfregie. Een nieuwe generatie vraagt om nieuwe middelen bij de ondersteuning. De middelen die we kiezen moeten zelfregie een impuls geven. Leerlingen en ouders krijgen inzicht en meer controle over de geboden zorg. We zullen daarbij de ketenafhankelijkheid van cliënten ondersteunen met een professionele webomgeving. Een site voor de cliënt waar iedereen (zorg onderwijs ouder en cliënt) op begrijpelijke wijze neer zet waar de cliënt aan werkt. Door de architectuur en de regie van dit concept op ons te nemen voor kinderen en jongeren van 0 tot 23 jaar.

Dit betekent dat wij kinderen en hun ouders de regie geven in ons ondersteuningsconcept. Zij vormen de kern van de keten. Zij staan in ons concept centraal bij onze directe dienstverlening en tegelijkertijd zijn wij ketenregisseur partner met een platform om vraag en aanbod te verbinden. De digitale webomgeving is een platform voor de keten. Wij zullen in het project de ketenpartners moeten verbinden aan het concept.

's HeerenLoo en de CED-Groep versterken de zelfregie van de cliënten en hun ouders in hun natuurlijke omgeving. De systeemdynamiek ondersteunen wij met hybride pakketten die onze professionaliteit invlecht in hun dagelijkse leefprocessen. Enerzijds door een eigen webomgeving vorm te geven waardoor onze diensten daar aangeboden kunnen worden waar het gebeurt. Anderzijds door onze professionals te herpositioneren in het ondersteuningsproces. Zij werken op regie van ouders en aan de hand van dagelijkse leefprocessen.

Met deze geheel nieuwe formule is de professie beschikbaar op regie van kinderen, jongeren en ouders. Zij kiezen hoe zij deze kennis integraal willen inzetten binnen hun natuurlijke omgevingen. Dit concept verbindt wat de klant wil, de werkelijkheid laat zien en de professional kan bieden.

digitale leerling en cliëntondersteuning

12.3 Auteursrecht

Wie is auteursrechthebbende?

Volgens Nederlands recht (de Auteurswet 1912) is de rechthebbende op het auteursrecht degene die het werk feitelijk heeft gemaakt.

Als er meer personen aan een werk hebben gewerkt, zonder dat daarbij hun respectievelijke bijdragen van elkaar te scheiden zijn, dan is er een gezamenlijk auteursrecht.

De wet kent op deze uitgangspunten een aantal uitzonderingen.

Immers, soms kent de wet het auteursrecht toe aan iemand die het werk niet zelf heeft gemaakt. Het gaat hierbij om:

- De werkgever, als een werknemer een werk heeft gemaakt in het kader van zijn arbeidsovereenkomst. Hetzelfde geldt voor werk dat tot stand komt onder leiding en toezicht van een ander.
- Een rechtspersoon, als die naar buiten treedt met een werk.
- Als iemand incidenteel een opdracht aanneemt om een werk te maken, zonder dat er sprake is van een dienstverband, dan ligt het auteursrecht in eerste instantie bij de feitelijke maker.

Registratie van auteursrecht

Daarmee is uiteraard niet gezegd dat het niet verstandig zou zijn om in sommige gevallen het ontstaan van het auteursrecht te registreren (of anderszins vast te leggen), of auteursrechtelijke aanspraken kenbaar te maken met ©-teken op het betreffende werk (bij voorkeur met daarachter de naam van de rechthebbende en het jaartal van eerste publicatie). Het teken duidt niet op registratie bij een bepaalde instantie.

Belastingdienst

Registratie kan onder meer door (een kopie van) een werk van een dagstempel te laten voorzien bij de Belastingdienst, bijvoorbeeld in Amsterdam:

Belastingdienst & Ondernemingen

Afdeling Registratie

Kingsfordweg 1

1043 GN Amsterdam

Het Amsterdamse postadres dat in dit verband gebruikt kan worden is:

Belasting Amsterdam

Unit 11

Afdeling Registratie

Postbus 57295

1040 BD Amsterdam

De kosten van de eigenlijke registratie belopen € 3 per aangeboden stuk.

Indien men het werk per post opstuurt, ontvangt men het origineel voorzien van een registratiesticker weer terug, tezamen met een acceptgirokaart voor de betaling van de kosten.

Het werk wordt door de Belastingdienst voorzien van een datumstempel.

De belastingdienst houdt geen kopie van het werk, maar administreert slechts registratie (registratienummer, korte omschrijving aard van het werk, datum, naam en adres).

I-depot

Ook kan de datum van publicatie van het werk worden vastgelegd met een zogenaamde "i-depot" enveloppe van het Benelux-Bureau voor de

Intellectuele Eigendom (BBIE).

De i-depot envelop bestaat uit twee compartimenten. In elk van de beide compartimenten stopt u een identiek document waarin uw creatie zo helder mogelijk omschreven of afgebeeld wordt. Dit kan op papier, microfilm, floppy, cd-rom, enz. U plakt de envelop dicht en retourneert hem naar het BBIE. Bij ontvangst wordt uw i-depot envelop door het BBIE verzegeld. Aan beide compartimenten van de envelop wordt een vignet gehecht waarop de ontvangstdatum en -tijd duidelijk staan vermeld. Compartiment 1 wordt naar u teruggestuurd. Dit deel bewaart u ongeopend op een veilige plaats: zo blijft de inhoud geheim. Compartiment 2 wordt gedurende een periode van 5 jaar ongeopend in onze archieven bewaard. Op ieder ogenblik kunt u –eenmalig– het tweede compartiment als bewijsmiddel bij een rechtsvordering opvragen. De bewaartermijn van 5 jaar kan met (een onbeperkt aantal) aanvullende termijnen van 5 jaar worden verlengd. Zes maanden voor de vervaldag sturen wij u een herinneringsbrief aan het laatst bekende adres. Het is dus van belang om ons van een eventuele adreswijziging op de hoogte te stellen. Als u aan het einde van de bewaartermijn geen verlenging aanvraagt, wordt de envelop vernietigd. De i-depot enveloppe is een eenvoudig hulpmiddel om de creatiedatum van een idee of een ontwerp en de identiteit van de ontwerper vast te leggen. Hoewel de envelop u een bepaalde zekerheid biedt, mag u er geen rechten aan toeschrijven die het niet bezit.

In veel gevallen laat de vastlegging van het werk (et cetera) bij gebruikmaking van de i-depot enveloppe of bij registratie bij de Belastingdienst te wensen over; indien vastlegging van het te beschermen werk niet optimaal gebeurt met het oog op het bewijs dat daarmee later wellicht geleverd moet worden, komt men soms onnodig in bewijsproblemen.

Immers, soms blijven bepaalde aspecten van het ontwerp (onnodig) onduidelijk en is de registratie als bewijsmateriaal bij een gerechtelijk geschil daardoor nutteloos.

De in auteursrecht gespecialiseerde advocaten van Blenheim adviseren u graag hoe u optimaal van deze registratiemethoden gebruik kunt maken.